

ADAMOVI, Norbert. **Ordódyovci. Kováči z Ľuboriečky a Dolnej Strehovej.**

(Krná): Miloš Hric, OZ Priatelia Novohradu a vlastný náklad autora, 2019, 79 s.

ISBN 978-80-972112-9-5

Na prvý pohľad útla a skromná kniha, o to však viac zaujala svojím obsahom. Dokonca jej tento malý formát veľmi pristane.

Práca sa venuje osudom evanjelickej kováčskej rodiny Ordódyovcov z obcí Ľuboriečka a Dolná Strehová v Novohrade. Ich najstarší predkovia, v sociálnom postavení poddaných, sa objavili podľa autorových výskumov v obci Ľuboriečka na začiatku 18. storočia a od poslednej tretiny 19. storočia sa usadili v susednej Dolnej Strehovej. Samotný pôvod rodu, resp. miesto, odkiaľ sa sem prisťahovali, sa autorovi nepodarilo vypátrať. Etymológiu priezviska však správne odvádza od lokalít Ordód/Erdőd v Šopronskej a Satumarskej stolici a podotýka, že podobné priezvisko mal aj šľachtický rod Ordódyovcov, s ktorým však skúmaný rod nemal spoločný pôvod.

Hoci členovia rodu sú v Ľuboriečke doložení už na začiatku 18. storočia, sledovanie ich presných genealogických vzťahov možno kvôli absencii cirkevných matrik (zachované ich mal autor k dispozícii až od roku 1760) sledovať až od Ondreja Ordódyho (1735 – 1792). Nielen on, ale aj jeho potomkovia v niekoľkých generáciách, sa živili až do druhej polovice 19. storočia ako kováči a predstavujú pozoruhodnú kontinuitu dedenia remeselnej tradície v jednom rode.

Svoje pútavé, faktograficky nabité a precízne spracované čítanie autor završuje posledným, no zároveň najvýznamnejším členom rodu – Pavlom Ordódyom (1878 – 1935), obľúbeným učiteľom a kultúrno-osvetovým pracovníkom v Dolnej Strehovej. Smrťou jeho vdovy Rozálie v roku 1954 sa uzavrela viac ako dvestoročná sága tohto rodu v Ľuboriečke a Dolnej Strehovej.

S uznaním musím konštatovať, že napriek tomu, že ide skutočne o útlú knižičku, ide o profesionálne napísané odborné dielo, v ktorom autor takmer bez chyby využíva metódy historikovej práce, vrátane využívania archívnych prameňov (aj v zahraničných archívoch) a ich citácie v bohatom poznámkovom aparáte. Práca je napísaná koncentrovane a pritom faktograficky, písaná prehľadne s nadhľadom odborníka (hoci autora som nikde pôsobiť medzi odborníkmi nenašiel), kultivovaným a encyklopedickým štýlom, vrátane prehľadných genealogických tabuliek.

Táto práca sa azda najviac približuje tomu, čo očakávame od štandardne kvalitne napísanej genealogickej práce – jednoducho čistá „robotá“, takpovediac vzorová genealogická práca.

Peter Keresteš

BERNÁTOVÁ, Martina. Rod Košela v Žiline v 16. a 17. storočí. In *Vlastivedný zborník Považia*, 28. Žilina: Považské múzeum v Žiline, 2017, s. 89 – 116

Práca je klasickou vedeckou štúdiou o geneológii a majetkových pomeroch rodu Košela, nobilitovaného v roku 1610, ktorého členmi boli žilinskí mešťania. Autorka pri jej koncipovaní dôsledne vychádzala z pôvodných archívnych prameňov, pričom primárnym zdrojom informácií